

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Homines sæpe alijs morborum suorum caussas ascribere, quorum
ipsi sunt authores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

ties non infeliciter cecidisset, iam audacior factus etiam mari tumido & impacato ausus est se credere, sed vi ventorum fluctuumque victus, ac tandem obrutus periit. Vides canem in aquas, & pericula insipientem? vides aliquoties extractum è tot fluctibus? sed non fuit illi satis periculosum mare: etiam ventos & procellas in suum interitum prouocauit. Tandem igitur magnus natator periit. *Quia qui amat periculum, in illo peribit.* Nec virorum tantum ea est audacia, sicut Erus amore Leander, ita Phyllis amore Demophontis insaniuit, vt spreto omni periculo, in aquis vellet perire. Ita enim ait;

Eccles. 3. 27.

Ouid. ep. 2.
Phyllid. ad
Demophont.

*In freta procurre, vix me retinentibus undis,
Mobile quàm primas porrigit aquor aquas.
Quò magis accedunt, minus, & minus utilis asto,
Lingor, & ancillis excipienda cado.
Est sinus adductos modicè falcatus in arcus,
Vltima praruptâ cornua mole rigent.
Hinc mihi suppositas immittere corpus in undas
Mens fuit, & quoniam fallere pergis, erit.
Ad tua me fluctus projectam littora portent,
Occurramq; oculis intumulata tuis.*

Vides iterum canem in aquis perire cupientem? Leandrum & Phyllidem in pericula sua ire quis coëgit? amor voluptatis; alios adigit amor potandi, vt proinde suos morbos, suasque mortes sibi met debeant ipsis ascribere. Sed hoc genus argumenti, per suas species est discutiendum.

CAPVT XXII.

Octauam morborum causam, esse homines, non iam alijs, sed sibi met ipsis, per sua vitia, morbum accersentes.

I.
Hippocrati
lib. 1. de
morb.

Verè Hippocrates scripsit: *Quacumque necessitatem habent, vt fiant in morbis ac vulneribus mala supra mala, ea ubi fiunt, in medicum culpam reuicimus, & necessitatem talia fieri cogentem, non agnoscimus.* Homines enim si sentiant sibi morbos supra morbos accedere, naturam, medicum, DEVM ipsum accu-

accusant, neque in proprium sinum inspiciunt, vt morborum suorum veram originem deprehendant. Naturam accusant fragilem, quam ipsi faciunt fragiliorem. De medicorum queruntur impericia, & suae intemperantiae obliuiscuntur. DEVM immitem arbitrantur, qui eos sinat male valere, cum ipsi sibi sint crudeles, & morbos mortalesque vltro accersant. Neque enim tantum periculis, sed etiam causis morborum se se propinant. *Morborum omnium*, inquit Hippocrates, *vnus & idem modus est: locus vero ipse eorum differentiam facit. Quare videmus quidem morbos inter se nihil simile habere, propter diuersitatem scilicet locorum, cum sit tamen vna morborum & species, & causa quoque eadem.* Nempe eadem prauorum humorum disturbatio & pugna, aut sanguinis corruptio in diuersis corporis partibus, quarum temperies dissimularis est, apta etiam atque potens est efficere morbos diuersos. Sic, si generatim loquamur, turbatio inordinatioque mentis, & prauus appetitus in diuersis hominibus, quorum alij aliter afficiuntur, potest, soletque diuersos iisdem creare morbos, quibus minus indignarentur, si cogitare vellent, a sua culpa vitijque proficisci.

Hippocr. lib. de flatib.

Pigro, cui supplicij loco labor est, quies sua non solum dulcis videtur, verum etiam salutaris. Sedendo, otiano, stertendo pinguescit, sicut glis montanus. Quid igitur? Num idcirco morbos vitat? immo nutrit. *Male mihi esse malo, quam molliter*. ait Seneca. *Si mollis es, paulatim effaminatur animus, atque in similitudinem otij sui, & pigris, in qua jaces, soluitur.* Subscribit Isidorus, cuius haec sunt: *Per torporem vires & ingenium defluunt.* Alius est desidia affectus, alius effectus. *Torpor & ignavia dicunt: si leuioni, continuato studio, semper insistis, oculorum caliginem incurris. Si indefinenter lacrymas fundis, ipsos etiam oculos amittis. Si protelatis vigilijs psalmorum censum persolis, insaniam capitis acquiris. Si quotidiano labore te conficis, ad opus spirituale quando consurgis? Hic est ignavia affectus. Effectus autem quis? Ignavia nemo immortalis factus est,* ait alio quidem intellectu Sallustius, sed etiam nostro verissime. Quia, teste Demetrio, *in otio inconcusso jacere non est tranquillitas, malacia est, qui & vitam desidiosam mare mortuum vocat.* Vt ergo aquae stagnantes, quae non commouentur, citius

II.

Senec. ep. 33.

Isidor. lib. 21 foliloquior. S. Augustin. lib. de conflictu vitiorum & virt. 9.

Sallust. in Iugurtha.

Senec ep. 68. ad Lucilium.